

ระเบียบวิธีปฏิบัติ เรื่อง การใช้ตัวย่อและสัญลักษณ์มาตรฐาน และคำสั่งใช้ยาที่ยอมรับได้ สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นภาคใต้

วัตถุประสงค์ : ๑. เพื่อให้การสื่อสารมีความเข้าใจตรงกัน

๒. เพื่อป้องกันอันตรายจากการใช้ตัวย่อและสัญลักษณ์ที่ซ้ำกัน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความถูกต้องของคำสั่งใช้ยา ความปลอดภัยของผู้ป่วย และเพื่อกำหนดการใช้งานให้เป็นรูปแบบเดียวกันโดยให้ตัวย่อและสัญลักษณ์แต่ละคำมีความหมายเดียว

๓. เพื่อกำหนดแนวทางในการใช้ตัวย่อและสัญลักษณ์ โดยจะต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการ PTC ก่อนใช้งาน

ขอบเขต : ระเบียบวิธีปฏิบัติฉบับนี้ครอบคลุมการบริการผู้ป่วยนอก ของสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นภาคใต้

แนวทางปฏิบัติ/ขั้นตอนการปฏิบัติ

๑. มีการสื่อสารรายการตัวย่อและสัญลักษณ์มาตรฐาน โดยการจัดทำป้าย และจัดเก็บข้อมูลไว้ในที่ซึ่งสะดวกกับผู้ปฏิบัติงาน
๒. การใช้ตัวย่อและสัญลักษณ์ในคำสั่งใช้ยาซึ่งเก็บไว้ในแฟ้มเวชระเบียนผู้ป่วยนอก ให้ใช้ตัวย่อและสัญลักษณ์มาตรฐานที่กำหนดให้ใช้ได้เท่านั้น
๓. กรณีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องการใช้ตัวย่อหรือสัญลักษณ์เพิ่มเติม ต้องตรวจสอบว่าเป็นที่ไม่ซ้ำกันโดยกำหนดให้แต่ละคำมีความหมายเดียว และจะต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการ PTC และขึ้นทะเบียนก่อนใช้งาน

ข้อควรระวัง/ ข้อเสนอแนะ/ สังเกตเพิ่มเติม

๑. กำหนดให้มีการทบทวนระเบียบวิธีปฏิบัติเรื่องการใช้ตัวย่อและสัญลักษณ์มาตรฐาน และคำสั่งใช้ยาที่ยอมรับได้ ของหน่วยงาน อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

สัญลักษณ์มาตรฐาน (Standardized Symbols)

สัญลักษณ์	ความหมาย		สัญลักษณ์	ความหมาย
↑	เพิ่มขึ้น (Increases)		+	Add
↓	ลดลง (Decreased)		@	ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ
⊙	ให้รับประทานยา		Ⓜ	ฉีดยาเข้าทางกล้ามเนื้อ
Ⓥ	ฉีดยาเข้าทางหลอดเลือดดำ		ⓈⓈ	ฉีดยาเข้าชั้นใต้ผิวหนัง

รายการตัวย่อมาตรฐานและคำสั่งใช้ยาที่ยอมรับได้

ลำดับ	ตัวย่อมาตรฐานและคำสั่งใช้ยา	ความหมาย
๑	ac	ก่อนอาหาร
๒	BID, bid	วันละ ๒ ครั้ง
๓	cc	cubic centimetre (หน่วยวัดปริมาตร)
๔	CR	Controlled-release
๕	hs	ก่อนนอน
๖	I.M., IM, im	ฉีดยาเข้าทางกล้ามเนื้อ
๗	Inj.	injection
๘	IV	ฉีดยาเข้าทางหลอดเลือดดำ
๙	mg	มิลลิกรัม (milligram)
๑๐	ml	มิลลิลิตร (milliliter)
๑๑	OD	วันละครั้ง
๑๒	pc	หลังอาหาร
๑๓	PO	ให้รับประทานยา (per oral)
๑๔	prn	เวลามีอาการ (from Latin pro re nata)
๑๕	pt	ผู้ป่วย (patient)
๑๖	RM (Date)	Repeat Medication ให้ยาเหมือนคำสั่งใช้ยาวันที่อ้างอิงถึง
๑๗	Risperidone [®] solution	Risperdal [®] solution
๑๘	Rx	ใบสั่งยา (Prescription)
๑๙	SC	ฉีดยาเข้าชั้นใต้ผิวหนัง
๒๐	SE, S/E	ผลข้างเคียง (side effect)
๒๑	stat	ทันที (short turn around time)
๒๒	TID, tid	วันละ ๓ ครั้ง
๒๓	Tab	เม็ด (tablet)
๒๔	ช	มือเช้า
๒๕	ท	มือเที่ยง
๒๖	ย	มือเย็น